VNS 6/2020 vp
Suojelupäällikkö Tapani Veistola
Suomen luonnonsuojeluliitto ry
Kirjallinen asiantuntijalausunto
MmV 27.1.2021

Suomen kestävän kasvun ohjelma

Suomen kestävän kasvun ohjelmassa on pohdittu hyvin sekä koronanjälkeisen elpymisen että pitempiaikaisen kestävän kasvun kehittämistä. Muuten on vaarana, että talous lähtee liikkeelle elvytyksen vauhdittamana vanhanaikaisella tavalla lisäten luonnonvarojen käyttöä ja ympäristöongelmia. Nyt on mahdollisuus tehdä muutos ja siirtymä kestävästi.

EUn ja Suomen ympäristötavoitteissa on tärkeää kasvun kestävyyden varmistaminen. Se on kuitenkin Suomen kaltaisessa jälkiteollisessa palvelu- ja tietoyhteiskunnassa mahdollinen tehtävä (mm. TKI, digitalisaatio, uusiutuva energia sekä energia- ja materiaalitehokkuus). Näitä asioita tälläkin ohjelmalla voidaan tehostaa.

Rahoitus

Ohjelman rahoitussuunnitelmassa on aivan oikein painotettu vihreää siirtymää. Yleisestikin pyritään välttämään ympäristölle haitallisia tukia (myös uusi *do not significant harm* -periaate). Käytännön rahoitustyössä näiden tavoitteiden saavuttamisen varmistamisessa ovat avainasemassa vaikutusten arvioinnit. Apuna voitaisiin hyödyntää myös kansalaisten osallistumista (esimerkiksi maakunnalliset yva-ryhmät hankkeiden arvioimiseen).

Ohjelmassa kiinnitetään toiveita eräisiin uusiin tekniikkoihin, kuten vetyyn. Sen suhteen on ratkaisevaa että vety tuotetaan uusiutuvilla energianlähteillä.

Mitä oikeudenmukaisen siirtymän rahastoon tulee, sillä ei voi tukea muutakaan turvetuotantoa. Se olisi haitallinen tuki ja ristiriidassa *do not significant harm* -periaatteen vastaista. Sitä vastoin JTF-rahoilla voi tukea kestävämpiin turvevapaisiin vaihtoehtoihin siirtymistä.

Luonnonvarojen kestävyyden reunaehdot

Kestävyydessä tärkeintä on luonnonvarojen ylikulutuksen lopettaminen. Tästä ohjelmasta puuttuvat kuitenkin vielä konkreettiset luonnonvarojen kulutuksen prosentuaaliset vähennystavoitteet. Tähän kiinnitti huomiota myös Karhisen ns. kiertotalousryhmä esityksessään 13.1.2021 *”Uusi suunta – Ehdotus kiertotalouden strategiseksi ohjelmaksi”*. Tässä on tärkeää ymmärtää, että uusiutuvienkin luonnonvarojen käytön tulee olla kestävää.

Lisätietoja
- suojelupäällikkö Tapani Veistola, puhelin 0400 615 530, tapani.veistola@sll.fi